

Nr 1.

Ankom till riksdagens kansli den 28 januari 1933 kl. 11 f. m.

Utlåtande i anledning av verkställd granskning av justitieombudsmannens ämbetsförvaltning.

För den enligt § 42 mom. 2 i riksdagsordningen ett av lagutskotten åliggande granskning av justitieombudsmannens ämbetsförvaltning ha båda kamrarna till lagutskott hänvisat justitieombudsmannens vid innevarande riksdag avgivna ämbetsberättelse.

Första lagutskottet, som verkställt granskningen, har för ifrågavarande ändamål från justitieombudsmansexpeditionen mottagit dels de diaries, vilka år 1932 förts i nämnda expedition och under justitieombudsmannens ämbetsresor, dels ock expeditionens registratur för samma år. Därjämte ha på särskild begäran handlingarna rörande vissa av justitieombudsmannen handlagda ärenden hållits utskottet tillhanda.

Över den numera fullbordade granskningen får utskottet härmed avgiva utlåtande.

Justitieombudsmannen meddelar till en början, att han med stöd av 25 § i den för honom gällande instruktionen begagnat sig av semester från och med den 4 juli till och med den 17 augusti, under vilken tid revisionssekreteraren Hugo Ericsson förvaltats ämbetet.

Ämbetsberättelsen upptager härefter redogörelse dels för sådana mot tjänstemän för fel eller försummelse i tjänsten anställda åtal, vilka under året blivit slutligen avgjorda eller i någon instans prövade, dels ock för ärenden, som föranlett åtgärd för disciplinär bestraffning.

Justitieombudsmannen redogör vidare i berättelsen för vissa ärenden, som ej föranlett åtal eller åtgärd för disciplinär bestraffning, samt meddelar därvid, att han under denna avdelning för nedbringande av tryckningskostnaderna för berättelsen intagit redogörelse för allenast några få ärenden, vilka syntes honom vara av mera allmänt intresse.

I ämbetsberättelsen äro därefter intagna av justitieombudsmannen nedannämnda dagar under år 1932 till Konungen avlätna framställningar, nämligen

den 16 april angående sammanslagning av Östra härads och Västra härads domsagor;

den 16 juni angående ändrad tingsordning i Aspelands och Handbörds härads domsaga;

den 31 augusti angående ändrad lydelse av 45 § i sinnessjuklagen den 19 september 1929;

den 6 september angående ändrad tingsordning i Nederluleå tingslag i Luleå domsaga;

den 3 oktober angående ändrad tingsordning i Livgedingets domsaga; och

den 14 oktober angående tingslagsindelningen i Sevede och Tunaläns härads domsaga.

Vidare omförmäles, att justitieombudsmannen den 30 december avgivit utlåtande rörande en inom justitiedepartementet utarbetad promemoria angående lagstiftning om vissa straffprocessuella tvångsmedel.

Justitieombudsmannen Ekbergs inspektionsresor under år 1932 hava ägt rum inom Södermanlands, Kalmar, Västernorrlands och Norrbottens län. Tjänstförrättande justitieombudsmannen Ericsson har företagit inspektion å Stockholms kriminalpolisavdelnings station.

I avseende å vad under inspektionerna förekommit hänvisar justitieombudsmannen till det därunder förda diariet.

Över de under år 1932 handlagda klagomål och anställda åtal m. m. meddelar justitieombudsmannen i ämbetsberättelsen följande översikt:

»Antalet härstädes diarietförda ärenden under år 1932 — däri inbegripna 33 av tryckfrihetskommittén handlagda ärenden — har uppgått till 727.

Vid 1932 års början voro — fränsett ett antal balanserade ärenden av annan beskaffenhet — av förut inkomna klagomål eller eljest mot tjänstemän anhängiggjorda ärenden fortfarande under handläggning härstädes

55	
Under år 1932 hava anhängiggjorts ärenden mot tjänstemän:	
genom inkomna klagomål — däribland icke inberäknat ett antal anonyma skrifter, vilka icke diarietförts — ett antal av	473
samt på grund av anmärkningar, gjorda vid granskning av fångförteckningar eller vid ämbetsresa eller annorledes, ett antal av ..	132

Summa balanserade och inkomna ärenden mot tjänstemän 660.

Av berörda ärenden hava under 1932:

1) såsom återkallade avskrivits	4
2) till annan myndighet överlämnats	23
3) efter vederbörandes hörande fått förfalla	100
4) efter annorledes verkställd utredning avskrivits	222
5) utan åtgärd avskrivits	157
6) till åtal hänvisats	8
7) föranlett åtgärd för disciplinär bestraffning	4
8) föranlett annan åtgärd än enligt 6 och 7	81
9) föranlett framställning till Kungl. Maj:t	6

och äro vid 1932 års slut:

10) i avbidan på infordrad förklaring, påminnellers avgivande eller annan utredning vilande	45
11) i avbidan på domstols eller myndighets beslut vilande	5
12) på prövning beroende	5
	Summa 660.

Under år 1932 har, såsom av ovanstående redogörelse framgår, i 12 ärenden, varav 2 ärenden avsett en och samma tjänsteman samt ett ärende tre tjänstemän, beslutits anställande av åtal eller vidtagande av åtgärd för disciplinär bestraffning mot tjänstemän, nämligen

på grund av förd klagan mot	10
av annan anledning mot	3

Summa 13.

Sälunda har för nedan angivna fel eller försummelse i tjänsten förordnats om åtal mot:

1) t.f. stadsfogde för felaktigt förfarande vid kvarstadsförrättning (sid. 101 o. f.);

2) t.f. domhavande för ådömande av en i lag ej medgiven straffsats (sid. 38 o. f.);

3) härads hövding för obehärskat uppträdande såsom domstolsordförande m. m.;

4) härads hövding för fel vid ådömande av påföljd enligt 2 kap. 19 § strafflagen (sid. 112 o. f.);

5) stärbhusnotarie för försummelse i tillsyn över underordnads tjänsteåtgärder m. m.;

6) ledamöter i rådhusrätt för oriktigt utslag i växel mål; och

7) t.f. förste assessor och ledamot av förmyndarkammaren i Stockholm för brott mot 25 kap. 5 § strafflagen samt för uraktlåten tillsyn över förmyndares förvaltning m. m.

Därjämte har åtgärd för disciplinär bestraffning för tjänstefel vidtagits mot:

8) extra poliskonstapel för underlåtenhet att vidarebefordra besvärsskrift (sid. 117 o. f.);

9) extra landsfiskal för otillbörligt uppträdande i tjänsten (sid. 120 o. f.);

10) statens lantbruksingenjör för olämpligt uppträdande i tjänsten (sid. 127 o. f.); och

11) ombudsman vid sjömanshus för felaktigt förfarande vid påmönstring av maskinbefäl.

Under år 1932 hava två hos mig under föregående år gjorda framställningar om åtgärder för lagändringar slutligen behandlats. Dylika framställningar hava under året inkommit från enskilda personer eller korporationer till ett antal av fem, av vilka fyra avgjorts.

Slutligen må nämnas, att jag den 25 maj 1932 på begäran av riksdagens konstitutionsutskott avgivit utlåtande rörande möjligheten att sammanslå justitie- och militieombudsmansämbetena.»

Berättelsen upptager vidare meddelande därom, att sedan början av senaste lagtima riksdag någon förklaring av lag i den ordning § 19 regeringsformen bestämmer icke blivit av Kungl. Maj:t meddelad.

Vid berättelsen äro såsom bilagor fogade en tabell och fyra förteckningar. Tabellen avser samtliga av 1932 års riksdag avlätna skrivelser m. m. i nummerföljd enligt fjortonde samlingen av bihanget till riksdagens protokoll. Förteckningarna upptaga dels de av 1932 års riksdag till Konungen avlätna skrivelser jämte uppgifter om de åtgärder, som under nämnda år vidtagits i anledning av samma skrivelser, dels sådana i sistberörda förteckning angivna ärenden, som vid utgången av år 1932 ännu voro i sin helhet eller till någon del på Kungl. Maj:ts prövning beroende, dels ärenden, som hos Kungl. Maj:t anhängiggjorts genom skrivelser från riksdagen före år 1932 men vid samma års början varit i sin helhet eller till någon del oavgjorda, jämte uppgift om den behandling, dessa ärenden undergått under år 1932, dels ock ärenden, som hos Kungl. Maj:t anhängiggjorts genom skrivelser från justitieombudsmannen före den 1 januari 1932 och vari under år 1932 åtgärd vidtagits eller vilka vid samma års slut ännu voro på Kungl. Maj:ts prövning beroende, jämte kortfattad uppgift om ärendenas behandling.

Vid den granskning av justitieombudsmannens ämbetsförvaltning, som utskottet grundlagsenligt förehaft, har någon anledning till anmärkning icke förekommit, vilket utskottet härmed för riksdagen

anmäler.

Stockholm den 27 januari 1933.

På första lagutskottets vägnar:

A. ÅKERMAN.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit:

från första kammaren: herrar Åkerman, Anderson i Hägelåkra, Klefbeck, Norling, Ehrnberg, Jonsson, Julin och Halvarsson;

från andra kammaren: herrar Linnér, Lindqvist, Nilsson i Antnäs, Hedlund i Östersund, Westman, Sjögren, fru Östlund och herr Björling.